

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з японської філології
на тему:

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ
В СУЧАСНІЙ ЯПОНСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Яп05–21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми:
Японська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.069 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – японська
Стьопіної Варвари Владиславівни

Науковий керівник: **доктор філологічних
наук, професор Нечитайло І. М.**

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1	5
ДИСКУСІЙНІ НАУКОВІ ДУМКИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ	5
1.1. Погляди на побутову лексику у вітчизняному мовознавстві	5
1.2. Погляди на побутову лексику в зарубіжному мовознавстві	6
1.3. Основні підходи до вивчення побутової запозиченої лексики	6
Висновки до розділу 1	7
РОЗДІЛ 2	8
ЗАПОЗИЧЕНА ЯПОНСЬКА ПОБУТОВА ЛЕКСИКА В ІСТОРИЧНОМУ ТА ЛЕКСИКО–СЕМАНТИЧНОМУ АСПЕКТАХ	8
2.1. Шляхи запозичення побутових назв	8
2.1.1. Китайські запозичення в японській мові	9
2.1.2. Запозичення з європейських мов в японській мові	9
2.2. Тематичні групи запозичених побутових назв	10
2.2.1. Назви їжі та продуктів	10
2.2.2. Назви кімнат	16
2.2.3. Назви господарських предметів	20
2.2.4. Назви одягу	23
Висновки до розділу 2	26
ВИСНОВКИ	28
АНОТАЦІЯ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31

ВСТУП

Актуальність: Побутова лексика – це лексика, яка найчастіше використовується в повсякденному житті та називає предмети побуду. Побутова лексика несе в собі відбиток історії, те, як люди жили раніше, як мислили. Це питання актуальне, тому що побутова лексика з часом змінюються, з'являються нові поняття, особливо якщо ця лексика запозичена з інших країн, культура яких дуже відрізняється. Коли ми знайомимося з побутом іншої країни, ми також можемо дізнатися багато нового і про культуру цього народу. Отже, вивчення запозиченої побутової лексики є актуальним питанням у будь-який час. До цього часу ще залишається недостатньо дослідженим функціонування побутових слів у японській мові, тобто залежність цієї лексики від сполучуваних з ними одиниць мови.

Мета нашої роботи: дослідити особливості функціонування японської побутової лексики відповідно до її приналежності до певних тематичних груп

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

1. Визначити поняття «побутова лексика».
2. Визначити шляхи запозичення японської лексики повсякденного вжитку.
3. Класифікувати побутову запозичену лексику за тематикою.
4. Розглянути приклади використання запозиченої побутової лексики в певному оточенні і на цій підставі окреслити її функції в японському контексті.

Об'єктом дослідження є запозичена побутова лексика в сучасній японській мові.

Предметом виступає дослідження функціонування та використання запозиченої побутової лексики в сучасній японській мові.

Методи дослідження: у роботі використано описовий метод дослідження, порівняльний метод та класифікація.

Наукова новизна: досліджено запозичену побутову лексику, те, як конкретне слово виглядало в оригіналі, і те, яким змінами воно піддалося. Було

наведено власне японські аналоги запозичених слів та встановлено різницю в їхньому використанні. Досліджено функціонування запозиченої побутової лексики. З'ясовано джерела поповнення побутової японської лексики та засоби утворення нових слів із вже запозичених.

Практичне значення: курсова робота може бути використана як матеріал для вивчення таких аспектів курсу японської лексикології, як «Запозичена лексика японської мови» та «Побутова лексика японської мови», у вищих навчальних закладах.

Матеріали дослідження: під час дослідження було використано теоретичні підручники, словник та статті в інтернеті. В практичній частині курсовій роботі було використано таку соціальну мережу, як Twitter, задля пошуку прикладів використання запозичених слів.

РОЗДІЛ 1

ДИСКУСІЙНІ НАУКОВІ ДУМКИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ПОБУТОВОЇ ЛЕКСИКИ

1.1. Погляди на побутову лексику у вітчизняному мовознавстві

Побутова лексика, або, як її іноді називають, розмовно-побутова лексика – це лексика, яка найчастіше вживається в розмовній формі побутового характеру. Така лексика може зустрічатися і на письмі, хоча переважно в художній літературі. За допомогою побутової лексики текст набуває більш розмовного та невимушеного характеру, мова стає більш вільною. Побутова лексика відображає культуру та звичаї народу, а з часом кількість слів збільшується, через додавання більш сучасних та нових понять. Вживається побутова лексика між родичами, в сім'ї та просто серед людей, які розмовляють про звичайні побутові речі. Побут – це повсякденне життя людини, тобто, щоденні справи, які треба виконувати задля власних потреб. Тобто це готування їжі, прибирання, прання. До побутової лексики входять такі групи слів, як: одяг, взуття, їжа, кухонне приладдя, господарські предмети, меблі слова пов'язані з житлом та інше.

Побутова лексика може бути специфічно побутовою лексикою. Специфічно побутова лексика – це лексика, яка може бути загальноживаною, але серед конкретної групи населення. Тобто така лексика є характерною для конкретної території країни. До специфічно побутової лексики належать загальні побутові слова, пов'язані з житлом, їжею, одягом, які будуть зрозумілі всім людям, наприклад, вечеря, суп, виделка, віник, постільна білизна, відро, склянка, а також лексика, яка вживалася ще з давніх часів. Наприклад, в українській мові до такої лексики належать слова: очіпок (обов'язковий головний убір одружених жінок), ослінчик (кімнатна лава), кожушина (верхня частина одягу з овечої шкури), макітра (глиняний посуд для сходження тіста або перетирання маку), мисник (полиця для посуду), ліжник (вовняний тканинний виріб), свита (старовинний верхній одяг) і багато інших. Це застарілі побутові слова, які більшість людей, переважно з міста, не розуміють, а люди, які проживають в селі, і нині досі

використовують деякі з таких слів, тим самим зберігаючи культуру свого народу (Дудик, Тараненко, 1993, с. 160).

1.2. Погляди на побутову лексику в зарубіжному мовознавстві

В англійській мові розподіл лексики дещо відрізняється від української мови. Є два варіанти класифікації лексики в англійській мові: за сферою використання та за частотою вживаністю. Тобто за сферою використання лексика ділиться на: *general vocabulary* (загальноновживана лексика), *academic vocabulary* (академічна лексика) та *technical vocabulary* (технічна лексика). Щодо частоти вживаності, то лексика буває: *high-frequency vocabulary* (високовживана лексика), *mid-frequency vocabulary* (середньовживана лексика) та *low-frequency vocabulary* (низьковживана лексика) (Sheldon Smith, 2022).

Загальноновживана лексика або високовживана – це лексика, яка найбільше зустрічається в письмовій формі та повсякденному житті. Саме з цієї лексики в школах починають вивчати англійську мову. Загальноновживана лексика займає велику частину письмової та розмовної лексики в англійській мові. І тому саме до загальноновживаної лексики входить і побутова лексика. В англійській мові до побутової лексики належать слова, переважно пов'язані з будинком, тобто назви кімнат, меблів, кухонного приладдя та слова, пов'язані з прибиранням. Але звичайно в повсякденному вжитку можуть зустрічатися слова, пов'язані з одягом, їжею та багато іншим. Наприклад, *scissors* (ножиці), *umbrella* (парасолька), *carpet* (килим), *raincoat* (дощовик), *charger* (зарядний пристрій), *blanket* (ковдра), *top* (швабра), *toothpaste* (зубна паста), *alarm clock* (будильник) тощо.

1.3. Основні підходи до вивчення побутової запозиченої лексики

Для дослідження побутової запозиченої лексики було використано такі методи дослідження, як описовий, порівняльний та метод класифікації. При дослідженні побутової запозиченої лексики було використано *описовий метод*, оскільки за його допомогою було детально описано особливості вживання кожної лексеми. *Порівняльний метод* використовувався при наведенні прикладів запозичених слів та власне японських. Було порівняно їх значення та вживання в

різному контексті. *Методом класифікації* було розділено запозичену побутову лексику на такі тематичні групи, як: одяг, аксесуари, їжа, продукти, господарські предмети, посуд, житло, кімнати та меблі.

Висновки до розділу 1

Побутова лексика відноситься до лексичного складу будь-якої мови і є невід'ємною її частиною. У своєму складі вона має розвиток та зміни. Ці зміни виникають внаслідок розвитку суспільства, поширенням технологій. А це нові слова, нові вирази, які відображають суспільне життя людей, їх побут. Ці побутові слова міцно закріплюються в мові і виходять з неї, коли настає нова історична доба і потреба в цих слів зникає.

Також особливістю побутової лексики є ще й те, що ми спостерігаємо великий вплив інших мов світу на конкретну мову. І нові слова також стають частиною щоденного спілкування людей.

Побутова лексика – це найбільш вживана частина лексики у спілкуванні людей. Це найбільш ефективна можливість жити, розвиватися, взаємодіяти в суспільстві.

РОЗДІЛ 2

ЗАПОЗИЧЕНА ЯПОНСЬКА ПОБУТОВА ЛЕКСИКА В ІСТОРИЧНОМУ ТА ЛЕКСИКО–СЕМАНТИЧНОМУ АСПЕКТАХ

2.1. Шляхи запозичення побутових назв

Кожна мова містить в собі свою унікальну історію та культуру народу. Саме культура відображає зміст мови. Менталітет народу, те як думає суспільство – все це передає мова. Кожна мова має свою індивідуальну лексику, фразеологізми, які виникли ще в давні часи, і є характерними тільки для конкретної мови. Одне й те саме слово в різних країнах може мати різне значення та викликати різні асоціації.

За походженням лексика може бути успадкована з попередніх періодів розвитку мови, тобто питома японська лексика, та запозичена з інших мов. Проте одним із значних джерел поповнення словникового складу кожної мови є запозичення іноземних слів.

Всі мови з часом змінюються. З'являються нові поняття, а з ними і нові слова. Граматика також може піддаватися змінам. Деякі слова можуть скоротитися, а деякі вийти зі сфери вжитку. А найважливішим чинником зміни мови та поповненням словникового складу мови є запозичення лексики з однієї мови в іншу. Таким чином може бути запозичена лексика з країн, які територіально дуже близько розташовані. Так, наприклад, в японській мові дуже багато китайських слів, які складають в японській мові близько 50%. Решта японської мови – це власне японська лексика та запозичені слова переважно з європейських країн.

Таким чином, лексика в японській мові поділяється на власне японську лексику, запозичені слова з китайської мови та запозичення з мов європейських країн. Більшу частину японської мови складають китайські слова. Щодо інших запозичених слів, то вони переважно з англійської мови, хоча також зустрічаються слова з французької, італійської, іспанської, голландської, португальської та німецької мов.

2.1.1. Китайські запозичення в японській мові

Китайську лексику в японській мові називають – 漢語 [канго]. Китайські запозичення з'явилися в Японії ще з давніх часів, а разом і з ними «канджі», одна з трьох систем письма в японській мові. Канджі – це символи або ієрогліфи, в яких з самого початку закладений конкретний сенс, і саме за допомогою канджі пишуться китайські запозичення 漢語 [канго]. І хоча 漢語 [канго] – це запозичення з мови іншої країни, в Японії воно сприймається абсолютно природно і майже не відокремлюється від власне японської мови 和語 [ваго]. А от запозичення 外来語 [гайрайго] з переважно європейських країн сприймається більш чужим, на відміну від 漢語 [канго]. Все тому що, 外来語 [гайрайго] є новішими словами, а 漢語 [канго] були запозичені ще з давніх часів. Написання, а особливо читання 漢語 [канго] дуже відрізняється від оригінальної китайської мови. Так, наприклад, деякі ієрогліфи в китайській мові зараз дуже спрощені в написанні, а от в японській мові вони залишаються за старим правописом. Але найбільше китайські запозичення піддалися фонетичним змінам, бо кожен ієрогліф має декілька варіантів читання, і навіть «китайський» варіант вимовляється більше японською. І зумовлено це тим, що японці читали китайські тексти саме більше японською, ніж китайською мовою. Також існує таке поняття, як 和製漢語 [васей-канго] – китайські слова, створені самими японцями. Такі слова створені за допомогою запозичених китайських слів або окремих ієрогліфів і є суто японськими і не існують в китайській мові. Наприклад, 病院 [бьооін] – лікарня, 銀行 [гінкоо] – банк, 電話 [денва] – телефон. В китайській мові написання та вимова таких слів повністю відрізняється.

2.1.2. Запозичення з європейських мов в японській мові

外来語 [гайрайго] – це запозичення з європейських мов, більшу частину яких складають саме англійські слова. Для написання таких запозичених слів використовують катакану, одну з японських абеток. Хоча катакана використовується для написання іншомовних слів, іноді за її допомогою можна робити акцент у реченні на конкретному слові або записувати ономатопоестичні

вирази. У 1543 році, коли Японія тільки починала взаємодіяти з західними країнами, перші запозичені слова були з португальської мови. Так, наприклад, було запозичено слово パン [пан] – хліб, タバコ [табако] – тютюн, ボタン [ботан] – кнопка.

Ці запозичені слова піддалися великим змінам в японській мові. Вимовляються такі слова більше в японській манері, від чого носії, наприклад, англійської мови, можуть зовсім не зрозуміти слово, навіть якщо воно і було запозичено з англійської. Багато слів 外来語 [гайрайго] було скорочено та скомбіновано з власне японськими словами 和語 [ваго]. Як і з китайськими запозиченнями, так само і в 外来語 [гайрайго] існує 和製英語 [васей-ейго], тобто англійські слова, перероблені в японській мові. Такі слова більше схожі на англійську кальку, хоча такі слова не обов'язково англійські, а можуть бути взятими з будь-якої іншої європейської мови. Наприклад, アニメ [аніме] означає аніме та утворено зі слова animation – анімація; ポテチ [потечі] походить від potato chips та означає картопляні чіпси; カンニング [каннінгу] походить від слова – cunning, що означає хитрий, але в японській мові це слово має значення «обманювати». Тобто такі слова були скорочені, утворені з декількох слів або втратили своє початкове значення (Linda Menton, 2001).

2.2. Тематичні групи запозичених побутових назв

2.2.1. Назви їжі та продуктів. До цієї тематичної групи увійшли назви різних продуктів та їжі.

桜ん坊 або さくらんぼ [сакуранбо] – вишня. Найчастіше в японській мові використовується назва хіраганою для позначення вишні. Словом さくらんぼ позначають плід вишні, а також вишневе дерево загалом. В японській мові є запозичене слово チェリ, що в перекладі також означає вишня і запозичено з англійської мови, тобто «cherry». Обидва слова можуть позначати плоди вишні, проте між ними є певна відмінність. В японській мові словом さくらんぼ можна позначати як плід вишні, так і вишневе дерево, тоді як チェリ хоч і перекладається,

як «вишня», все ж являє собою черешню, тобто плід темно-червоного кольору з яскраво вираженим солодким смаком.

Приклади використання:

さくらんぼの花。《Вишневий цвіт》。Maється на увазі, що дерево вишні квітне.
(https://twitter.com/riko_04photo/status/1774318007017517485?t=UnVe8DJLwjGJcVjHEP1Mjw&s=19)

去年買ったさくらんぼ。花が咲きました。鉢植えなので大きくなりませんが。どれくらい収穫できるのかな。《Це вишня, куплена минулого року. Квіти розцвіли. Це кімнатна рослина, тому вона не буде великою. Цікаво, скільки я зможу зібрати врожаю?》 В цьому випадку словом さくらんぼ позначають саме дерево.
(https://twitter.com/tansinfunintyuu/status/1773470689011601897?t=z-AVFIR3R1e4t6cAY4W_6Q&s=19)

チェリパイ。《Вишневий пиріг》。Тобто пиріг з вишневою начинкою.
(<https://twitter.com/okpkpkppnt0320/status/1411507048525619202?t=2S4T6RF0FwYMEyoy74wifg&s=19>)

甘蔗 [каншьоо] та バナナ [банана] (з англ. banana) обидва слова позначають фрукт «банан». Слово 甘蔗 є 漢語 [канго] є запозиченням з китайської мови, а от слово バナナ є 外来語 [гайрайго] – з англійської мови. Різниці між цими словами немає, окрім того, що слово バナナ є більш уживаним, ніж 甘蔗.

Приклади використання:

米粉のパンケーキ作ってみた。生地には胡桃入れてトッピングはバナナときな粉美味しく出来て大満足。《Я спробувала приготувати панкейки з рисового борошна. Додала в тісто волоські горіхи, а начинку зробила з банана і соєвого борошна. Вийшло смачно, я дуже задоволена》.
(https://twitter.com/nanana_2na2/status/1774388182290927843?t=lugZbaFP5wAE6pgxn0-oog&s=19)

朝ごはんはギリシャヨーグルトにバナナと冷凍ベリーと蜂蜜かけた。《На сніданок грецький йогурт з бананами, замороженими ягодами та медом》.

(<https://twitter.com/saachan0013/status/1773508815637676139?t=csH0-n3dfvGikORnuauU5g&s=19>)

Гарбуз був завезений в Японію з Камбоджі, саме тому в японській мові гарбуз вимовляється як [кабочя], а графічно слово має декілька варіантів: 南瓜/カボチャ/かぼちゃ. Найчастіше гарбуз записують катаканою, тобто カボチャ. Також в японській мові є запозичене слово з англійської мови パンプキン [панпукін] (з англ. pumpkin) – гарбуз. カボチャ та パンプキン перекладаються однаково, але є невелика різниця. カボチャ – це їстівна рослина з родини гарбузових, і тому словом カボチャ позначають саме їстівний гарбуз. Щодо パンプキン, то це гарбуз, який використовується як прикраса до свята Гелловін.

Приклади використання:

つむちゃんのかぼちゃが大好きです。«Для Цуму-чан гарбуз – найулюбленіша їжа». Цуму-чан – це ім'я хом'яка. かぼちゃ – їстівний гарбуз.

(https://twitter.com/tsumunomamay/status/1772773133763887414?t=YWOUILCHJeeAA0_oxLNQZg&s=19)

かぼちゃの種、もうすぐ双葉が出ます! 芽が出るって嬉しい!! «Насіння гарбуза вже зовсім скоро проросте!! Я дуже щаслива, що воно проростає!»

(https://twitter.com/96bNa6AfXMRpBOt/status/1774329170375639465?t=ta5kAt_jpPzHP1_wkffefA&s=19)

ハロウィンパンプキンな入浴剤ハロウインを終え、良い風呂の日を終え、今晚使った。«Після Гелловіна використала сіль для ванни у вигляді гарбуза». Мається на увазі, що бомбочка для ванни виглядає, як гарбуз на Гелловін.

(<https://twitter.com/tsurukawachie/status/1464610337206853632?t=YZG5KHqx4qxNzg2UpND6-A&s=19>)

牛乳 [гююнюю] – японське слово на позначення коров'ячого молока. ミルク [міруку] (з англ. milk) також означає молоко, але на відміну від 牛乳 може позначати будь-яке молоко, наприклад, кокосове, мигдальне або навіть полуничне та бананове. Тобто ミルク може позначати і звичайне коров'яче молоко, а може бути і молочним продуктом.

Приклади використання:

烏龍茶+午後の紅茶のミルクティーちゃんと美味しい烏龍茶ミルクティーなった。

«Чай улун та післяобідній чай з молоком стає смачним чаєм улун з молоком».

Тобто слово ミルク використовується на позначення коров'ячого молока.

(https://twitter.com/saiiai_saiaku/status/1774392820058693675?t=eoiBaIMHaOdNuz8I7jhVFA&s=19)

いちごミルクアイスにリボン描いてみた。«Я спробувала намалювати бантик на полунично–молочному морозиві».

(https://twitter.com/nemu_zzz_22/status/1773656243162247473?t=SWVHEEmPyTz9tiDGXef7Rw&s=19)

いちごミルクを飲むIKEAの子サメちゃん。«Маленька акула з ІКЕА, яка п'є полуничне молоко».

(https://twitter.com/mekkiaji/status/1527544133388161026?t=fa2r3_eIbygOo6ZjF9rR7g&s=19)

芋 [імо] – солодка картопля, батат або загалом їстівні коренеплоди. ジャガイモ/じゃが芋/ジャガイモ/ジャガ芋 – це слово має декілька форм написання та походить від поєднання двох слів ジャガ (Джакарта – столиця Індонезії) та 芋 (картопля, батат). Картопля була завезена в Японію з Джакарти, тому в слові є скорочення від слова Джакарта. Зазвичай словом ジャガイモ [джягаімо] позначають сиру картоплю або картоплю, яка приготовлена японським способом. Наприклад: 祖母はジャガイモを栽培します – «бабуся вирощує картоплю». ジャガイモの皮をむく – «почистити картоплю».

ポテト [потето] походить від англійського potato. Використовується для позначення картоплі, яка готується західним способом. Наприклад: フライドポテト [фураїдо–потето] (з англ. fried potato) – смажена картопля, マッシュポテト [машшю–потето] (з англ. mashed potato) – картопляне пюре, ポテトチップス [потето–чіппусу] (з англ. potato chips) – картопляні чіпси. Також словом ポテト можна позначати смажену картоплю фри з McDonald's. Наприклад: マクドナルド

でポテトとハンバーガーを注文しましょう。《Давай замовимо картоплю фри та гамбургер в McDonald's》。

Приклади використання:

アザラシっぽいじゃがいも。《Тюленеподібна картопля》。Тобто сира картопля, схожа на тюленя。

(<https://twitter.com/souhakurumi/status/1771552622949920941?t=exkOCqfbEJXPQkxxegnc-g&s=19>)

じゃがいもを植えました。《Я посадила картоплю》。

(https://twitter.com/syumi_saien/status/1774248285634723847?t=I4Ai4uh6iDRqtMXafad3vg&s=19)

ポテトチップス作った。うまっ! 《Я зробила картопляні чіпси. Смачного!》

(https://twitter.com/negami_kiuro/status/1774368249326846127?t=8FGm08mZScaTZB5LAvJqKA&s=19)

お菓子 [окаші] – це японське слово, яке означає солодощі. Цим словом можна позначити таку їжу, як цукерки, печиво, тістечка та кондитерські вироби загалом. Тобто ці поняття не розмежовують і називають загалом お菓子, тобто солодощі。

Проте в японській мові є такі запозичення, як ビスケット [бісукетто] (з англ. biscuit) – печиво, クッキー [куккіі] (з англ. cookie) – печиво, ペイストリ [пеісупорі] (з англ. pastry) – випічка, ケーキ [кеекі] (з англ. cake) – торт або кекс. ビスケット та クッキー є синонімами і обидва перекладаються, як «печиво». Отже, за допомогою всіх цих запозичень можна уточнити, про який саме різновид солодощів говорить мовець。

Приклади використання:

そろそろお菓子作りまくりたい。《Я хочу скоріше почати робити солодощі》。

(https://twitter.com/Lalumiere_s2/status/1773479803116786171?s=19)

クッキーを焼くます。《Випікаю печиво》。

(<https://twitter.com/mugimugikitchen/status/1774058657506115949?t=TgE839StOXgpxaAQqOK6eA&s=19>)

こんな食べ方若いうちにしかできないだろう。と言いついて今日もホールケーキを食べるのである。«Їсти так можна тільки поки молодий. Я виправдовуюся і сьогодні знову з'їдаю цілий торт».

(https://twitter.com/bibu_jyo/status/1774338850300813784?t=2tZwq9n4DLgQpCCCl-qCgw&s=19)

パン [пан] або 食パン [шьокупан] – запозичене слово з португальської мови, яке означає «хліб». В японській мові немає власного слова на позначення хлібу. Словом パン позначають будь-яку випічку, хоча зазвичай це хліб. Так, наприклад, 菓子パン [кашіпан] – дослівно перекладається, як «солодкий хліб», тобто можна просто сказати «булочка». 食パン – це різновид хлібу з тонкою та м'якою скоринкою. Також такий хліб часто використовують для тостів.

Приклади використання:

今日は時間もあつたし、朝から食パンを焼いてみました。今思えば、くまさんの型にしてもよかったなあ。«У мене сьогодні був час, тому я спробувала спекти трохи хліба вранці. Тепер, коли я думаю про це, я би краще зробила його у формі ведмедя».

(https://twitter.com/ice_flower87/status/1774618573241286805?t=K6Lkcp1GqjmlgzUrH0efEw&s=19)

甘い菓子パンとブレンドコーヒーであまいカフェ。«Кав'ярня з солодкою випічкою та кавою». Тут 菓子パン означає випічка або булочки.

(https://twitter.com/G04D1bfmgoNOOX1/status/1771831306416009226?t=Cy8Ap_h66Rvm8OM9EeG_fw&s=19)

ご飯 [гохан] – приготовлений рис або страва взагалі. Використовується для позначення сніданку, обіду та вечері. Наприклад: 彼はご飯が好きじゃないです – «Він не любить рис». 今日の昼ご飯は何にしますか – «Що будеш сьогодні на обід?» ご飯を食べに行きませんか – «Не хочеш піти поїсти?»

ライス [райсу] (з англ. rice) – рис, приготовлений західним способом. Наприклад: カレーライス [карее-райсу] (з англ. curry rice) – каррі з рисом, ライスプリン [райсу-пурін] (з англ. rice pudding) – рисовий пудинг.

Приклади використання:

今日の晩ごはんは『カレーライス』にしてみました。«Сьогодні я спробував «каррі з рисом» на вечерю». В цьому випадку 晩ごはん перекладається як «вечеря». カレーライス – це страва з рису.

(https://twitter.com/Tokyo_Amor_Mass/status/1774412154655113424?t=A4PQ3dSt-D86SxQ0ou2RkA&s=19)

お昼ごはんはグルテンフリーのカレーライス。«На обід рис з каррі без глютену». お昼ごはん – це обід.

(<https://twitter.com/hajimesyacho/status/1772844832496787565?t=Z7QkY37-BLPHBRfD0LBh-g&s=19>)

新じゃがとたらこで炊き込みご飯を作ってみたら美味しくできました。«Я спробувала приготувати рис такою з молодої картоплі та ікри тріски. Вийшло смачно».

(<https://twitter.com/redbeanjam1210/status/1774018401947865344?t=cbOue45uuejUvDDn740NA&s=19>)

Запозичені слова з тематичної групи «Їжа та продукти», еквівалентів яким в японській мові немає: レモン [ремон] – лимон, キャベシ [кябецу] – капуста, サラダ [сарада] – салат, トマト [томато] – помідор, レタス [ретасу] – латук, ピザ [підза], ジュース [джююсу] – сік, ソーセージ [сооседжі], ハム [хаму] – шинка та інші.

2.2.2. Назви кімнат. До цієї тематичної групи увійшли назви окремих огорожених приміщень у квартирі або будинку.

台所 [даїдокоро] – власне японське слово для позначення кухні. Також в японській мові є ще одне слово, що позначає кухню – キッチン [кіччін] (з англ. kitchen). 台所 та キッチン мають однакове лексичне значення, проте キッチン є запозиченим, а тому найчастіше використовуються серед молоді, в той час як 台所 найчастіше вживають дорослі та люди похилого віку.

Приклади використання:

ちびすけの最近のお気に入りには台所の マットです。«Новий фаворит Чібісуке – кухонний килимок».

(https://twitter.com/ARATASON0928/status/1774231896710644082?t=uKqNlon1_ZDKcj35wG7pWg&s=19)

あれ? このキッチンカーのたこ焼き、どこかで見たような... «Що? Такоякі з цього фудтраку виглядає так, наче я його десь бачила...» キッチンカー [кіччінкаа] – слово утворено з двох англійських слів kitchen та car, тобто дослівно «кухонна машина» або «фудтрак».

(<https://twitter.com/zahhazaha/status/1775103715525181495?t=kK2OIaUjhwQrlGdzOU4Mbg&s=19>)

夜のキッチンで立ったまま食べるのが良いのです。«Вночі на кухні краще їсти стоячи».

(<https://twitter.com/kurasunagu/status/1775165438147924065?t=cO4eyFSN726Rtbcbb2kPow&s=19>)

居間 [іма] – вітальня, кімната, де збирається вся сім'я разом, або іноді місце, куди запрошують гостей. リビングルーム [рібінгу-рууму] (з англ. living room), або скороченоリビング – вітальня. Різниця між цими двома майже немає, обидва варіанти слова «вітальня» позначають одне й те саме, але запозичене словоリビング часто можна зустріти в плануванні кімнат чи дизайну інтер'єру.

Приклади використання:

おばあちゃんの家遊びに行くと、居間のテーブルの上にあった、子供にとっては魅惑しかない夢のお盆を完全再現。«Коли прихожу до бабусі пограти, в вітальні, на столі, стоїть омріяна таця для дітей». Мається на увазі, що в цій таці багато солодощів.

(<https://twitter.com/sakurusan/status/1773650302979195142?t=PcdWU092Pq04Hev0l7RKcQ&s=19>)

リビングの一角を占拠して仕事場にしています。«Я займаю куточок вітальні та використовую його як робоче місце».

(<https://twitter.com/kippermum/status/1774388854411387308?t=BTVk19aTg5P3PO0-DvZgqA&s=19>)

リビングの半分を犬たちのスペースにしてるんだけど幼稚園みたいで気に入ってる

。 «Половина вітальні використовується як простір для собак, але мені це подобається, бо виглядає, як дитячий садок».

(https://twitter.com/CEDRIC_mztm/status/1772601688299352417?t=wo7d-0Abtl6bBtmYyzYGYg&s=19)

В японській мові є декілька варіантів, як можна сказати «спальня». 寝間 [нема], 寝室 [шіншіцу], 寝所 [шінджьо] або [недоко] – власне японські слова, звучать по-різному, але значення однакове. Також є запозичення – ベッドルーム [беддо-рууму] (з англ. bedroom). Лексичне значення у всіх чотирьох слів однакове. Вони всі є синонімами, проте останнє слово – ベッドルーム, використовується рідко і переважно серед молодого покоління.

Приклади використання:

飼い主と一緒に寝るために自分の布団を持って寝室へ向かう猫がかわいい。 «Кіт, який несе в спальню свій футон для того, щоб спати разом з власником, дуже милий».

(https://twitter.com/cutest_animal1/status/1774755256813129942?t=6DzU2gInkL2VXiywN1wZPA&s=19)

今宵もそろそろ寝所に行こうといちが誘いに来たので、皆様おやすみなさいませ。

«Ічі прийшов запросити мене піти спати, тому всім на добраніч». Ічі – це ім'я kota. В цьому реченні словосполучення 寝所に行く [шінджьо-ні-іку] – дослівно «йти в спальню», перекладається, як «йти спати».

(<https://twitter.com/ROKUICHI611/status/1773353207915331611?t=aWongSOrpLDWtkaeIkybHQ&s=19>)

バッグに老眼鏡4つも入ってた。会社用、お出かけ用、ベッドルーム用、キッチン用。 «В моїй сумці було четверо окулярів для читання. Одні для компанії, інші для виходу, спальні та кухні».

(https://twitter.com/rei_jk97/status/1687167850786525184?t=bl09uvlQpNQcXOhDW60pqw&s=19)

お風呂 [офуро] – питома японське слово, яке позначає ванну, тобто сам предмет, де люди купаються. 浴室 [йокушіцу] – це ванна кімната. バスルーム

[バスルーム] (з англ. bathroom) – запозичене слово, яке також означає «ванна кімната». 浴室 та バスルーム є синонімами, але バスルーム використовується переважно серед молодого покоління.

Приклади використання:

バブお風呂入ってのんびりタイム。ずっと浴室で歌ってる。《Відпочинок у пінній ванні. Я завжди співаю у ванній кімнаті》. お風呂 – сам предмет «ванна», 浴室 – ванна кімната.

(https://twitter.com/Asu_asu1121/status/1773660843789414755?t=1zBK8YLP_Qs9X9c49aD9qA&s=19)

バスルームは僕たちのプレイランドさ。《Ванна кімната – це наша ігрова кімната》.

(https://twitter.com/ThothLoki_kun/status/1772751339950625129?t=fjmMgOOzsHfOQWF9mOkUdg&s=19)

雷怖くてバスルームに逃げた。《Я злякався грому, тому побіг у ванну》.

(<https://twitter.com/Babybos52777505/status/1774396936029901173?t=PcfPbDTOMOlPyFXOI-Q8ag&s=19>)

お手洗い [отеарай] – туалет. Позначає приміщення для гігієни та фізіологічних потреб, звідси і назва, де 手 [те] означає «рука», а 洗い [арай] – мити. トイレ [toire] або トイレット [toiretto] (з англ. toilet) – означає туалет. Зараз найчастіше використовуються саме запозичений варіант цього слова. Навіть в громадських місцях зазвичай пишуть トイレ. Також お手洗い вважається занадто ввічливим варіантом, але він також може зустрітися в повсякденній розмові.

Приклади використання:

子猫のお手洗いを掃除したら「ンニヤ(ご苦労)」と言われたミッドナイト4時。

《Після прибирання туалету мого котика о 4 ранку він мені сказав: «Няв», що означає «дякую за твою роботу».

(https://twitter.com/gohan_no_tomo/status/1774149004697428429?t=kfU32ufOmwUXsDLi2Acshw&s=19)

この猫トイレ綺麗にしてる最中に割って入ってきてトイレしてるんですけど。

《Поки я прибирала цей котячий туалет, кіт зайшов і скористався ним》.

(https://twitter.com/guigui_888/status/1772808204935971300?t=xucn671i-LO09ONZbBT_ZA&s=19)

Переважна більшість запозичених слів з тематичної групи «кімнати» мають еквівалент в японській мові та є взаємозамінними.

2.2.3. Назви господарських предметів. До цієї тематичної групи увійшли назви кухонного начиння: посуд (столові прилади і ємності: чашки, блюдця, горщики, каструлі), побутова техніка, предмети гігієни (серветки та рушники).

カップ [каппу] (з англ. cup) – запозичене слово на позначення звичайної чашки. コップ [коппу] (з англ. cup) перекладається як «склянка». Обидва запозичені слова походять від англійського слова cup, але вони мають різні значення. カップ – слово «чашка», часто використовується зі словом コーヒー [коохіі] (з англ. coffee) – «кава». Тобто コーヒーカップ [коохіі-каппу] – вказує саме на те, що це чашка або кавова чашка. А от слово コップ – склянка, хоча може використовуватися зі словом 紙 [камі] – папір, і тоді слово 紙コップ [камі-коппу] буде перекладається як «паперовий стаканчик». Також в японській мові є слово 湯飲み [юномі] – власне японське слово, що позначає традиційну японську чашку для чаю.

Приклади використання:

おやつ。ピンク色のティーカップが可愛いです。癒されました。「Час перекусити. Рожева чашка для чаю миленька. Це мене дуже заспокоює».

(<https://twitter.com/HelenNgelic/status/1776217720364859751?t=0fWjT3qhr12x6D-HJbM4Sw&s=19>)

山口で買った時の萩焼コーヒーカップめちゃくちゃ良い... 買って初めて使ったかっこよ... «Чашка для кави, яку я купив в Ямагучі, справді хороша. Я й досі використовую її з того часу, як купив».

(<https://twitter.com/kamiLv5552/status/1775161739652616373?t=KsSRdw1osEg3e-etcifbEQ&s=19>)

子どもの時から欲しかったタイプのコップ!!! 買った! めーちゃうれしい。「Таку

склянку я хотіла ще з дитинства!!! Я її купила! Тепер дуже-дуже щаслива».
https://twitter.com/t4k0p0n_n/status/1776892499958862084?t=nSQ9j3xPHD8j1OiuG3ViA&s=19)

紙コップに落書きしてたくらい始まりは暇だったんだ..... «Мені було настільки нудно, що я почала малювати на паперових стаканчиках...»

https://twitter.com/re_Eclair021444/status/1775908514046910685?t=lBd1GTmIq6xhscqZ8EejA&s=19)

大きじ [оосаджі] та 小さじ [косаджі] – це питомі японські слова, які означають «столова ложка» та «чайна ложка». Використовуються зазвичай в рецептах для позначення кількості. スプーン [супуун] (з англ. spoon) – звичайна столова ложка. フォーク [фооку] (з англ. fork) – запозичене слово «виделка». Власне японського відповідника цього слова немає.

包丁 [хоочьоо] – запозичене слово з китайської мови, що означає «кухонний ніж». ナイフ [найфу] (з англ. knife) – запозичене слово, яке означає будь-який ніж взагалі. Цим словом можна позначати і кухонний, і канцелярський ніж.

Приклади використання:

お弁当に入れると家族から大好評。マヨネーズを混ぜることでふわふわの玉子焼きになりますよ。【作り方】卵(4個)にマヨネーズ(大きじ1)を入れてよく混ぜ、みりん(大きじ2)、しょうゆ(大きじ1/2)を加えて、さらに混ぜる。玉子焼き器を熱して油をぬり、数回に分けて卵を焼いていく。«Моїй родині подобається такий бенто. Змішавши з майонезом, можна отримати пухнастий омлет. Спосіб приготування. Додайте майонез (1 столова ложка) до яєць (4 яйця) і добре перемішайте, додайте мірін (2 столові ложки) і соєвий соус (1/2 столової ложки) і знову перемішайте. Розігрійте пательню, додайте олію та обсмажте яйця кілька разів». Тобто в рецептах словами 大きじ або 小さじ вказують на кількість додавання інгредієнтів.
https://twitter.com/kewpie_official/status/1775358843184439749?t=yl3m55OaHnwfl_RYuCr9vA&s=19)

つやつやのデザートスプーン。ほんと〜にかわいい。«Блискучі десертні ложечки дійсно дуже милі».

(<https://twitter.com/moyori/status/1774024495235547370?t=kFnEUy2VdKtX-sVhpOgGBg&s=19>)

今朝はホットケーキセット。木製のフォークとナイフ使いにくかった。「Сьогодні на сніданок панкейки. Важко користуватися дерев'яною виделкою та ножем».

(<https://twitter.com/chuchu70582305/status/1776766217375842648?t=QqpcGMB57vJROdCAszbRQ&s=19>)

昨日指を怪我して包丁持てず。今日は、お気に入りの居酒屋さんで、かみさんと食事。「Я вчора поранив палець і не міг тримати ніж, тому сьогодні я буду їсти разом зі своєю дружиною в моїй улюбленій ізакаї».

(https://twitter.com/shutenou/status/1776579964298572040?t=eOpP6bpNynkzniQ9_HkNLw&s=19)

カーペット [каапетто] (з англ. carpet) – слово, яке позначає будь-який килим загалом. じゅうたん [джюютан] – власне японське слово, яке означає «килим». Але дуже часто じゅうたん використовується в переносному значенні, тобто «килим з квітів» або «застелено квітами». Між цими словами немає великої різниці, вони можуть бути взаємозамінними.

Приклади використання:

新しいカーペットを真っ先に堪能する犬。「Собака першою насолоджується новим килимом».

(<https://twitter.com/DappleNoel/status/1776827690261328290?t=okEP7EmOyvOYZAnJRT-33g&s=19>)

サクラのじゅうたん。「Килим з сакури». В цьому випадку じゅうたん використовується в переносному значенні.

(https://twitter.com/kokokinanodesu/status/1776821493424644427?t=dqgP3x5m_NgRM4BIVCDtw&s=19)

Переважна більшість запозичених слів тематичної групи «господарські предмети» мають еквівалент в японській мові та є синонімами. Ось декілька слів, еквівалентів яких немає в японській мові: ラップ [раппу] – поліетиленова плівка アルミホイル [арумі-хоіру] – алюмінієва фольга, ガスレンジ [гасуренджі] – газова

плита, フライパン [фурайпан] – пательня, バケツ [бакецу] – відро, アイロン [айрон] – праска, コード [коодо] – провід, スイッチ [суіччі] – перемикач та інші.

2.2.4. Назви одягу. До цієї тематичної групи увійшли назви виробів або сукупності виробів, що одягаються людиною та несуть утилітарні та естетичні функції.

スカート [сукаато] (з англ. skirt): цим словом позначають такий предмет одягу, як спідниця.

Також в японській мові є ще одне слово, яке позначає спідницю – 女袴 [оннабакама], але саме цим словом позначають традиційно японську спідницю, яка одягається дівчатами разом з традиційним костюмом на церемонію повноліття. Також у цей елемент одягу вдягаються священники синтоїського храму. Таку юбку українською мовою називають «хакама».

Приклади використання:

ふわふわスカート。《Пишна спідниця》.

(https://twitter.com/akanat_422/status/1776571749834113197?t=uhaVfae6VBZNPIOWEEnRQg&s=19)

ニューヨーク2日目は女袴で過ごしました。beautifulってってもらえた。《Другий день в Нью-Йорку я провела в хакама. Мені сказали, що виглядає гарно》.

(https://twitter.com/aiai2014/status/1708264936798068969?t=pq_NbT3jJOPmJ1bWpE87Tg&s=19)

スカーフ [сукаафу] (з англ. scarf): хоча це слово перекладається як «шарф», але позначає трохи інший предмет одягу. スカーフ – це саме хустка на шию, яка носитья просто для прикраси. マフラー [мафура] (з англ. muffler) – це шарф, який одягають переважно в холодну погоду для того, щоб зігрітися. Слово 襟巻き [ерімакі] також має значення «шарф або кашне», проте використовується дуже рідко на відміну від запозиченого слова マフラー.

Приклади використання:

マフラーからスカーフに衣替えした。《Я змінив шарф на хустку》.

(https://twitter.com/shiromitu_82/status/1776076742731645419?t=mBKhZyzb0QHaTVaISrpJ0Q&s=19)

猫ちゃんの身体完成しました。可愛い毛糸見つけたのでこれで猫ちゃんにマフラー編みたい。《Я зробила маленького котика. Знайшла миленьку пряжу, тому хочу зв'язати шарф для цього котика》.

(https://twitter.com/cocoperi1984/status/1335454474979082241?t=tO5U5n_XJJqo4Ut6bxFVTA&s=19)

ソックス [сокксу] (з англ. socks) – «шкарпетки», слово, запозичене з англійської мови. ストッキング [сутоккінгу] (з англ. stocking) – запозичене слово з англійської, яке перекладається, як «панчохи». Слово ソックス також іноді використовується для позначення панчіх, тому слова ソックス та ストッキング є взаємозамінними. 靴下 [куцу-шіта] – власне японське слово, яке має значення: шкарпетки та панчохи, тобто і те і інше. 足袋 [табі] – це традиційні японські шкарпетки «табі».

Приклади використання:

ソックスに合わせて今日はネイビーユニ。《Сьогоднішня темно-синя уніформа в тон до шкарпеток》.

(<https://twitter.com/suu12405293/status/1776535893266080086?t=5mX0CguJIS5o2QgvGklWUA&s=19>)

パープルのバタフライデザインがかわいいソックス。《Милі панчохи з фіолетовими метеликами》.

(<https://twitter.com/Belchic7/status/1651526658963423234?t=jhHH1V7PQxkn4toBFTdklQ&s=19>)

12月に受け取った足袋をようやく履きました。《Нарешті я одягнула шкарпетки табі, які отримала ще у грудні》.

(<https://twitter.com/amnoyuki/status/1776925843870331030?t=hWVr1aYFZ60Qa9li6fsfhQ&s=19>)

ブーツ [бууцу] (з англ. boots) – черевики. Різновид невисокого взуття на невеликій платформі та зі шнурками, хоча нерідко можна зустріти з застібкою. シ

シューズ [シューズ] (з англ. shoes) та 靴 [куцу] – це синонімічні слова, які означають «взуття». Перше слово частіше використовують серед молоді та у рекламі.

Приклади використання:

お花見日和ですね。バイクでお花見に来てます。新しくバイク用のブーツ買いました。めっちゃカッコイイ。「Чудовий день для милування сакурою, чи не так? Я приїхала на своєму мотоциклі дивитися на сакуру. Також купила нові черевики для мотоцикла. Дуже класно».

(https://twitter.com/GAIs4mNkKYZOq8X/status/1776815469011587300?t=VY-MICGZ11j6_VO4Kel8TA&s=19)

newシューズでお出かけ。「Я вийшов на вулицю в новому взутті».

(https://twitter.com/matsu_freedays/status/1776915348903625095?t=6AU4UXShfZzDWOJDxP6MSA&s=19)

妻が誕生日プレゼントにジョギングシューズを買ってくれました。ありがとう、大切に使います。「Моя дружина купила мені кросівки на подарунок до дня народження. Дякую їй, буду використовувати обережно». ジョギングシューズ в цьому випадку перекладається як «кросівки», оскільки ジョギング [джьогінгу] – це «бігати».

(https://twitter.com/takaya_nagahara/status/1774848969727991963?t=ig8D_QY_zfOxT6Z1-si35A&s=19)

事務所の近くでスタッフのみんなと桜見てきたア。靴は撮影会の時に頂いた靴なんですけど、可愛すぎて毎日履かせてもらってます。「Я разом з усіма співробітниками прийшла подивитися на цвітіння сакури біля офісу. Взуття, яке я отримала під час фотосесії, таке миле, що я ношу його кожен день».

(<https://twitter.com/fujiwaranami73/status/1776913500838736144?t=0C0MypHI0j92qNzkjYd-A&s=19>)

コート [коото] (з англ. coat) – пальто. Є також варіант レインコート [реінкоото] (з англ. raincoat) – тобто «дощовик». 上着 [увагі] – власне японське слово, яке має декілька значень: жакет, піджак, пальто та верхній одяг. Тобто цим словом позначають загалом верхню частину одягу. Різниця між コート і 上着 в

тому, що перше слово має конкретне значення «пальто», а от друге слово має значення «верхній одяг».

Приклади використання:

雨の日はレインコート着て散歩行くぷっちくん。«В цей дощовий день цуцик Пуччі одягає дощовик і йде гуляти».

(<https://twitter.com/puchcorgi/status/1775469081082449982?t=nGO8acun1i2tfShUeAR0vg&s=19>)

上着もいらないくらい暖かくて絶好の花見日和でした。«Було настільки тепло, що мені навіть не знадобилася куртка. Це був ідеальний день для милування сакурою».

(https://twitter.com/saku0510_2021/status/1776934022884806878?t=8HLAjGvwNAPAcOtw5JEWw&s=19)

В японській мові багато слів, що пов'язані з одягом, вони є запозиченими та не мають власне японського еквіваленту, наприклад, スーツ [сууцу] – костюм, ズボン/パンツ [дзубон]/[панцу] – штани, ジーンズ [джяндзу] – джинси, ブラウス [бураусу] – блузка, シャツ/ワイシャツ [шяцу]/[вайшяцу] – сорочка, セーター [сеетаа] – светр, ネクタイ [некутай] – краватка, ベルト [беруто] – ремінь, レインコート [рейнкоото] – дощовик, イアリング [іарінгу] – сережки, ネックレス [неккуресу] – намисто, エプロン [епурон] – фартух, スリッパ [суріппа] – тапочки тощо. Проте можна зустріти слова, дуже схожі за значенням, хоча одне слово може позначати предмет одягу взагалі, а інше слово – саме традиційний одяг.

Висновки до розділу 2

В японській мові лексика ділиться на 和語 [ваго], 漢語 [канго] та 外来語 [гайрайго]. 和語 [ваго] – це власне японська лексика. 漢語 [канго] – це запозичені слова з китайської мови, які з часом стали вживатися природно і не відокремлюються від власне японської мови. 外来語 [гайрайго] – це запозичені слова з європейських мов, переважно більша частина яких з англійської мови. Деякі такі слова при запозиченні піддалися графічним та фонетичним змінам.

Під час нашого дослідження, ми виділили декілька тематичних груп: їжа та продукти, кімнати, господарські предмети та одяг. Було наведено приклади використання слів, різниця між власне японським словом та запозиченим. Деякі слова в японській мові не мають власно японського еквіваленту. Деякі запозичені та власне японські слова є синонімами та є взаємозамінними. Також зустрічаються слова, які схожі за значенням, але вони будуть відрізнятися тим, що одне слово позначає предмет загально, а інше слово має більш обмежене значення. Використовується запозичена лексика в будь-якому оточенні, так як це загальні слова, проте є різниця між використанням запозиченої лексики та власне японської. Запозичена лексика, а саме з англійської та європейських мов, використовується переважно серед молодого покоління, так як це більш новітні слова. Якщо в японській мові немає власного еквіваленту слова, то, звичайно, використовується запозичене слово, яке в своєму випадку буде звучати природно, так як іншого синоніма цього слова немає.

ВИСНОВКИ

Ми визначили, що побутова лексика – це лексика, яка найчастіше зустрічається в повсякденному житті. Така лексика постійно змінюється, бо змінюється суспільство, приходять нові технології та поняття, а разом з ними виникає потреба в нових словах. Іноді побутова лексика змінюється внаслідок запозичення з інших мов, таким чином ці нові слова також стають частиною повсякденного життя. Побутова лексика є невід'ємною частиною будь-якої мови, бо виконує комунікативні функції та відображає побут кожного народу.

В японській мові є три види лексики: 和語 [ваго], 漢語 [канго] та 外来語 [гайрайго]. 和語 [ваго] – це лексика, яка є унікальним словниковим фондом в японській мові. 漢語 [канго] – це слова, які були запозичені з китайської мови ще з давніх часів. Такі слова настільки прижилися в японській мові, що навіть не вважаються запозиченими. 外来語 [гайрайго] – це запозичення з інших іноземних мов, переважно з англійської мови. Деякі слова з 外来語 [гайрайго] піддалися змінам під час запозичення в японську мову. Проте більшість з них фонетично є схожими. Існують випадки коли в японській мові немає власне японського слова, тому використовується запозичене слово, а буває таке, що деякі слова з 和語 [ваго] та 外来語 [гайрайго] є взаємозамінними. Запозичені слова 外来語 [гайрайго] вживаються в будь-якому оточенні, але бувають випадки, коли слова 外来語 [гайрайго] використовуються переважно серед молоді. Це зумовлено тим, що, якщо є слово 和語 [ваго] або 漢語 [канго] та синонім до цього слова з 外来語 [гайрайго], то слово 外来語 [гайрайго] буде використовуватись молодим поколінням. В той же час слова 和語 [ваго] та 漢語 [канго] будуть використані переважно більш дорослими людьми, бо ці слова є в японській мові ще з давніх часів, на відміну від новітніх слів 外来語 [гайрайго]. Також можна спостерігати, що деякі слова з 外来語 [гайрайго] можуть познати предмет в більш сучасному значенні, а 和語 [ваго] та 漢語 [канго] в більш застарілому або традиційному.

Отже, Японія це країна, яка постійно розвивається. І хоча японці ще з давніх часів запозичували різноманітні слова з інших країн, вони все одно підтримують свою культуру та історію. Навіть запозичені слова можуть містити частинку культури, історію та розвиток Японії. Запозичення також показують її взаємозв'язок та відносини з іншими країнами. А саме тому запозичені слова є також невід'ємною частиною японської мови і інших мов загалом.

АНОТАЦІЯ

家庭用語とは、日常生活で使われる言葉のことだ。時間が経つにつれて、語彙は変化し、新しい単語が現れる。他の国から来た言葉もある。日本語には「和語」「漢語」「外来語」の三種類の語彙がある。和語は日本独特の言葉だ。漢語は昔に中国語から借りた言葉だ。外来語はヨーロッパの言語から借りた言葉だ。借用中に一部の文言が変更した。場合によっては、「和語」と「外来語」を単語が同じ意味で使用されることがある。また、日本語に相当する言葉がなく、外来語だけが使われることもある。

借用語はどの言語にもあり、またどの言語の一部にもなる。このような言葉には歴史の一部が含まれているため、外来語はどの言語でも重要な部分を占めている

。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бондаренко, І., Бондар, Ю., Букрієнко, А., Катаока, Х., Комісаров, К., Левицька, О., Попович, М., Хіно, Т. (2012). *Японсько-український словник*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Бондар, О. І., Бондаренко, І. П. (2012). *Лінгвокраїнознавство Японії: Навчальний підручник*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Бурлака, Т. К., Горпинич, В. О., Дудик, П. С., та ін. (1993). *Українська мова: Підручник, частина 1*. Київ: Вища школа.

Гнатюк, Л. П., Бас–Кононенко, О. В. (2006). *Українська мова. Особливості практичного застосування*. Київ: Знання–Прес.

Комарницька, Т. К., Комісаров, К. Ю. (2012). *Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс, 1 том*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Кочерган, М. П. (2008). *Загальне мовознавство: підручник, 3–тє видання*. Київ: Видавничий центр «Академія».

Радишевська, М., Михайлюта, В., Корольова, Т., Трош, Т., Гудзенко, О. (2005). *Новий довідник: Українська мова та література*. Київ: ТОВ «КАЗКА».

Kageyama, T., Kishimoto, H. (2016). *Handbook of japanese lexicon and word formation, volume 3*. Boston/Berlin: Walter de Gruyter Inc.

Menton, L. (2001). *Borrowing Words: Using Loanwords to Teach About Japan*. Retrieved from <https://www.asianstudies.org/publications/ea/archives/borrowing-words-using-loanwords-to-teach-about-japan/>

Sheldon Smith (2022) *General vocabulary*. Retrieved from <https://www.eapfoundation.com/vocab/general/>